This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

६२९

५८

॥इति एकाक्षरकोश संपूर्णं श्रीजयति॥

Acc nos - ~~1249~~ M1140

Title! - ~~एकाक्षर कोश~~

~~Date~~! - A. D. 1814

subject! - Lexicons

~~पत्र~~ ! - ⑤

①

Checked 2012

का·को·श्र०

सां ब

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ एकाक्षरकोशो लिख्यते ॥ अकारो वासुदेवः स्यादाकार
स्तु पितामहः ॥ ईकार उच्यते कामो लक्ष्मी रीकार उच्यते ॥ १ ॥ उकारो देवमाता स्या
दूकारो दनुजप्रसूः ॥ २ ॥ ऋकारो देवजातीनां माता सद्भिः प्रकीर्तितः ॥ ३ ॥ ॠकारः स्मर्यते पूर्वैर्ज
ननीशब्दकोविदैः ॥ एकार उच्यते विष्णुरैकारः स्यान्महेश्वरः ॥ कः प्रजापतिरुद्दिष्टः को वायुरिति
शब्दितः ॥ ४ ॥ ओ स्याच्च परं ब्रह्म औ स्याच्चैव महेश्वरः ॥ कश्चासेति समाख्यातः कः प्रकाश उदाहृ
तः ॥ ५ ॥ गीर्वाणी च समाख्याता गावो बाणाः प्रकीर्तिताः ॥ सखा कश्च बुधैरुक्तो मुख्येचैतेपि कः
स्मृतः ॥ ६ ॥ किं शिरो जलमाख्यातं कं सुखं च प्रकीर्तितं ॥ पृथिव्यां कुः समाख्यातः कुशब्दः प्रकीर्ति
र्तितः ७

१

१

खमिंद्रियं खमाकाशो खं स्वर्गोपि प्रयुज्यते ॥ गो गणेशः समुद्दिष्टो गंधर्वो गः प्रकीर्तितः ॥ ८ ॥ गं गीतं च गा
था स्याद्गाश्च धेनुः सरस्वती ॥ घो घंटाथ समाख्यातः घो घनश्च प्रकीर्तितः ॥ ९ ॥ ङः कारो भैरवः ख्यातो
ङकारो विषयस्पृहा ॥ च चंद्रमा समाख्यातो भास्करश्च प्रकीर्तितः ॥ १० ॥ निर्मलं छं समाख्यातं तरलं छं
प्रकीर्तितं ॥ ११ ॥ छेदको छः समाख्यातो विद्वद्भिः शब्दकोविदैः ॥ जेगितेजः समाख्यातो जयतेजः प्रकी
र्तितः ॥ जश्चाचनः प्रकथितः स्फरितः शब्दशासने ॥ १२ ॥ ञश्चैसकारः कथितो नश्चेशः समुदाहृतः ॥ ञकारो
गायकः प्रोक्तो ञंकारो र्लरध्वनौ ॥ १३ ॥ टो धरित्र्याकरं केचट्टो ध्वनौ च प्रकीर्तितः ॥ ठो महेशः समाख्या
तो भूश्च शून्ये प्रकीर्तितः ॥ १४ ॥ ढ्हध्वनौ च ठः प्रोक्तो तथा चंद्रस्य मंडले ॥ डकारः शंकरे त्रासे डकारो ध्व

②

निरुच्यते ॥१५॥ टकारः कीर्तितो ढक्का निर्गुणो निर्धनोपि च ॥ णकारः कातींतो शोघ्रेने निश्चये प्रकीर्तितः ॥१६॥
नकारः कीर्तितश्चौरे क्रोडपुच्छे प्रकीर्तितः ॥ ठोच्चये थकारस्यात् थकारो नयरक्षणे ॥१७॥ दं कलत्रं बुधैः प्रोक्तं
छेदो दाने च दातरि ॥ बंधने सधने धः स्यात् विधातरि मतावपि ॥१८॥ नकारः स्यागते बंधौ स्कतो रक्षेन च की
र्तितः ॥ नेतानश्च समाख्यातः स्तरुणः प्रकीर्तितः ॥१९॥ पवने पः समाख्यातः पः स्याधाने पातरि ॥ स्त
सापफाचातः स्यात् कलशे फाजालोने प्रकीर्तित ॥२०॥ फूत्कारे पि च फः प्रोक्तस्तथा फः परिभा
षयोः ॥ वकारो वरुणः प्रान्तः कलशो वउदाहृत ॥२१॥ वक्षस्थले च बः प्राक्तो गदा च समुदाहृतः ॥ २
नक्षत्रं भं बुधा प्राहुर्भवने भः प्रकीर्तितः ॥२२॥ दितिर्भोजः स्वभ्रः भूमि भोग्यं यं कथितं बुधैः ॥ मः शि

रः श्चंद्रमा वेधा मालक्ष्मिश्च प्रकीर्तिता ॥२५॥ यशो यः कथितः प्राज्ञैर्यो वायुरिति शब्दितः ॥
याने तारियस्त्यागे कथितः शब्दवादिभिः ॥२६॥ वश्च रामानिले वह्नौ रशस्त्रे च प्रकीर्तितः ॥ धनेशरी
र भूमौ स्याद् भये प्रकीर्तितः ॥२७॥ इंद्रे लः स्याच्चलं भूमिर्लो भये च प्रकीर्तितः ॥ लो वाते लव
णे लः स्याद्दहने च प्रकीर्तितः ॥२८॥ लिश्लेषे चाशये चैवे कथिना शब्दवेदिभिः ॥ मंगसे
वरुणे वाते वकारः परिकीर्तितः ॥२९॥ शः शिवः शंकरः श्वेयः शमश्मिन्निगद्यते ॥ सको
यवारणे शल्ये तथा श्रृंलिनि कीर्तितः ॥३०॥ षकारः कथितः श्रेष्ठो लक्ष्मिरिति निगद्यते ॥ सः को
पवारणे शल्ये तथा श्रृंलिनि कीर्तितः ॥३१॥ हकोपवारणे हश्च तथा श्रृंलिनि कीर्तितः ॥ क्षः क्षेत्रे

एकाक्ष॰

रक्षसि प्रोक्तो बुधैः क्षः शब्दशासने॥ इति एकाक्षरकोशः समाप्तः॥ श्रीशंकरार्पणमस्तु॥
इति शके १७२६ भाद्रपद कृष्ण ५ तद्दिने विश्वनाथात्मज सदाशिवो पूनामध्ये चभाई तेन जनस्थानग्रामे
लिखितम्॥

सोप

३

३

④

एका
४

॥ एकाक्षरकोशः समाप्तः ॥

सां
४

K K S U LIBRARY
RAMTEK
441 106
M1140
Dist Nagpur

⑤

```
[OrderDescription]
,CREATED=22.10.20 15:54
,TRANSFERRED=2020/10/22 at 15:55:55
,PAGES=5
,TYPE=STD
,NAME=S0004416
,Book Name=M-1140-EKAJHAR KOSH
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,
```